

GedooGPLicht van rechtswege voor de ontwerpfase van energieprojecten

Met ingang van 1 januari 2026 gelden er nieuwe regels vanuit de Omgevingswet over de gedooGPLicht voor de ontwerpfase van werken op het gebied van infrastructuur, water, mijnbouw en energie. Het betreft de invoering van de gedooGPLicht van rechtswege voor ontwerpwerkzaamheden voor werken van algemeen belang. Dit zorgt voor een aanzienlijk kortere doorlooptijd ten opzichte van een gedooGPLicht die bij beschikking wordt opgelegd, zoals sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet vereist is voor werkzaamheden in de ontwerpfase van projecten. Deze wijziging levert daarmee een belangrijke bijdrage aan de snelle realisatie van werken van algemeen belang, zoals de aanleg van hoogspanningsverbindingen.

Wat is een gedooGPLicht van rechtswege?

De gedooGPLicht van rechtswege is een wettelijke verplichting voor grondeigenaren om werkzaamheden van algemeen belang te tolereren, zonder dat hiervoor een besluit van een overheidsinstantie nodig is. Deze gedooGPLicht zorgt ervoor dat een initiatiefnemer van een energieproject de voorbereidende werkzaamheden sneller kan uitvoeren, ook als er geen overeenstemming met de grondeigenaar of andere rechthebbende. Hierdoor kan onder meer de energie-infrastructuur sneller worden aangelegd.

Wat verandert er?

GedooGPLicht van rechtswege in plaats van een gedooGPLichtbeschikking

Met de invoering van de gedooGPLicht van rechtswege is het niet meer nodig voor een initiatiefnemer van een project om een gedooGPLichtbeschikking aan te vragen bij de Minister van Infrastructuur en Waterstaat om voor de ontwerpfase van een bepaald project bijvoorbeeld een bodemonderzoek of meetwerkzaamheden uit te voeren, zonder de toestemming van een eigenaar of een rechthebbende van dat stuk land.

Informatieplicht initiatiefnemer

Bij toepassing van de gedooGPLicht van rechtswege moet de initiatiefnemer de rechthebbende op de grond ten minste vier dagen van tevoren schriftelijk informeren over de voorgenomen ontwerpactiviteiten. De verplichting tot gedogen gaat pas in ten minste vier dagen nadat de initiatiefnemer de rechthebbende schriftelijk heeft geïnformeerd over de voorgenomen activiteiten.

Voor welke projecten is deze maatregel toepasbaar?

- Uitbreidingen van het elektriciteits- of gasnet
- Het landelijk waterstofnetwerk
- Werken voor de levering van warmte, windparken en mijnbouwwerken.

Voor wie is deze maatregel relevant?

- Initiatiefnemers van projecten zoals netwerkbeheerders, warmtebedrijven en windparkontwikkelaars.
- Rechthebbenden zoals bedrijven, gemeenten en burgers die eigenaar, pachter of huurder zijn van de grond waarop ontwerpwerkzaamheden worden uitgevoerd.

Welke werkzaamheden vallen onder de gedooGPLicht?

- meetwerkzaamheden;
- graafwerkzaamheden;
- het aanbrengen van tekens in, boven of op een onroerende zaak;
- het verrichten van onderzoek met gebruikmaking van de daarvoor benodigde hulpmiddelen, bijvoorbeeld ecologisch of archeologisch veldonderzoek, handboringen, mechanische sonderingen en boringen, of het plaatsen van peilbuizen.

De werkzaamheden moeten zijn gericht op de vorming van het ontwerp voor de aanleg, instandhouding, wijziging, verplaatsing of opruiming van een werk van algemeen belang. De werkzaamheden die zijn gericht op de realisatie van het project vallen hier dus niet onder. Graafwerkzaamheden kunnen dus worden gedaan in het kader van onderzoek naar de bodemgesteldheid, maar bijvoorbeeld niet om alvast de sleuf voor de aan te leggen leiding te graven.

Meer weten?

www.rvo.nl/onderwerpen/netcongestie/gedooGPLicht